

Miten keskustella sukupuolesta ja muista eroista ohjauksessa?

Potentiaali-hankkeen Webinaari 28.10.2020

Ohjelma

- 12.00–12.10 Hankkeen esittely ja alkusanat, Sari Miettinen, Tulevaisuuden tutkimuskeskus
- 12.10–12.30 Mitä kyselyaineistosta voidaan päätellä? Jukka-Pekka Jänkälä, Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus
- 12.30–12.50 Havaintoja ohjaustyötä tekevien haastatteluista, Jenni Lahtinen, Nuorisotutkimusseura
- Tauko 10 min
- 13.00– 14.30 Haasteita ja ratkaisuja: teemakeskustelu koulujen nykyisistä käytännöistä ja niiden kehittämisestä

Potentiaali-hankkeen toteuttajat:

Koordinaatio: Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto
Kesto: 1.4.2019–31.12.2021
Päärahoittaja: Sosiaali- ja terveysministeriö / Euroopan sosiaalirahasto,
Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 (hankekoodi S21690)

**Vipuvoimaa
EU:lta**
2014–2020

Mitä?

- Tavoitteena edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta lisäämällä ohjaus- ja opetustyön ammattilaisten sukupuoli- ja kulttuuritietoista ohjausosaamista.
- Kehitämme konkreettisia menetelmiä ja tuotamme tietoa ohjauksen tueksi
- Tavoitteena vaikuttaa koulutuksen ja ammattien sukupuolittuneisuuteen eli segregatioon
- Koulutamme:
 - Ohjaustyötä tekeviä eri organisaatioissa kuten Ohjaamot, nuorisotoimi, TE-toimistot
 - Ohjaus- ja opetustyötä tekeviä yläkouluissa ja toisella asteella

Miksi tärkeää?

- Työmarkkinat ovat Suomessa voimakkaasti segregoituneet naisten ja miesten aloihin, toimiin ja ammatteihin.
- Mahdollistaa epätasa-arvon nais- ja miesenemmistöisten alojen välillä esim. työehdoista neuvotellessa → palkkaerot, vanhemmuuden kustannusten epätasainen jakautuminen, töiden arvostus yhteiskunnallisesti
- Maailmojen ja kokemusten eriytyminen
- Yksipuolistava vaikutus segregoituneen alan palveluihin ja tuotekehitykseen
- Syrjäytyminen, työvoimapula
- Yksilön ja yhteisön hyvinvointi → hyödynnetäänkö yksilön koko potentiaali?

Tasa-arvosuunnitelmat perusopetuksessa?

- Opetushallitus on selvittänyt, miten lain velvoittama tasa-arvosuunnittelu toteutuu perusopetuksessa.
- Kyselyyn vastasi yli tuhat koulua, joista **vain vähän yli puolella oli käytössä koulukohtainen suunnitelma**. Lisäksi monet kertoivat kyselyssä, että suunnitelmiin ja toimenpiteisiin kaivattaisiin lisää konkretiaa.
- Yleisimmät suunnitelmissa huomioidut asiat olivat seksuaalisen häirinnän (69 %) ja sukupuoleen perustuvan häirinnän (63 %) ennaltaehkäiseminen ja poistaminen. Lisäksi suunnitelmiin on kirjattu toimenpiteitä sukupuolistereotyyppioista vapaisiin oppiaine- ja kurssivalintoihin rohkaisemiseksi (54 %), sukupuolenmukaisten oppimiseröjen kaventamiseksi (45 %) ja sukupuolitietoiseen opetukseen (42 %).

Lähde: <https://www.oph.fi/fi/uutiset/2020/koulun-tehtaviin-kuuluu-edistaa-tasa-arvoa-ja-yhdenvertaisuutta-lakisaateisista?fbclid=IwAR1avD8dCG55gyHhhr-k19-o1DP3Ki8fAS4nVrEbT88k7RQMuoaelg0Cmkw>

Webinaarin toimintasäännöt

1. Pyri rakentavaan keskusteluun ja puheenvuoroihin. Kohdista kritiikki asiaan, älä ihmiseen.
2. Muilla osallistujilla voi on erilainen tausta, mieltymykset ja elämäntilanne kuin sinulla. Ota siis tämä huomioon keskustellessasi.
3. Älä oletta, vaan kysy. Emme voi tietää toisen kokemusta, ajatuksia, elämäntilannetta tai itsemääritelyä identiteettiä.
4. Huolehdi, että kaikki halukkaat tulevat keskustelussa kuulluiksi ja pääsevät osalliseksi.
5. Tyhmiä kysymyksiä saa kysyä ja mokat ovat sallittuja. Annetaan toisillemme tilaa erehtyä ja ollaan armollisia, itsellemme ja muille.
6. Syrjivä tai sortava kielenkäyttö ei ole sallittua.

Mitä kyselyaineistosta voidaan päätellä?

Jukka-Pekka Jänkälä,
Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus

Havaintoja ohjaustyötä tekevien haastatteluista

Jenni Lahtinen,
Nuorisotutkimusseura

Teemakeskustelut pienryhmissä

- Keskustelut Zoomin break out -huoneissa 20 min
- Jos tulee ongelmia, voit aina palata ”päähuoneeseen”
- Esittele lyhyesti itsesi muille
- Keskustelkaa ohjeistuksen mukaan: omat kokemukset, havainnot, hyvät ja huonot käytännöt
- Muistakaa toisia ja toisten kokemuksia kunnioittava keskustelutyylillä
- Valitkaa porukasta yksi, joka valmistautuu esittämään muutaman keskeisen huomion ryhmästänne
- Paluu automaattisesti ”päähuoneeseen” 20 min päästä.

Teemakeskustelu 1

Kysymys:

Miten työyhteisössäsi suhtaudutaan sukupuolelle epätyypillisiin valintoihin?

Mahdollistaminen, tuki, vaikeneminen?

Teemakeskustelu 1 purku:

Jaa muille muutama ryhmässäsi
keskeinen esille noussut asia

Teemakeskustelu 2

Kysymys:

Miten työyhteisössäsi tai omassa työssäsi voitaisiin tarkastella ja purkaa sukupuolistereotyyppioita?
(tai tehdään jo niin)

Teemakeskustelu 2 purku:

Jaa muille muutama ryhmässäsi
keskeinen esille noussut asia

Koulutusta tarjolla!

- **Seuraava webinaari 21.4.2021 klo 12.30-15.00:**
Teemana tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävät konkreettiset menetelmät ja käytännöt
<https://www.potentiaalihanke.fi/webinaari/>
- **Seuraa hanketiedotusta, tilaa uutiskirje:**
<https://www.potentiaalihanke.fi/yhteystiedot/tilaa- uutiskirje/>

Potentiaalihanke

PotentiaaliH

- **Tilaa koulutus omaan työyhteisöosi tai alueen toimijoille 2021:**
Yhteyshenkilö:
Anne Nieminen
etunimi.sukunimi@utu.fi

Minkä konkreettisen teon voisit itse tehdä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi omassa työ- tai opiskeluympäristössäsi?

Kirjoita Mentimeteriin 1-3 asiaa:
<https://www.menti.com/36xq5r2ovv>

Koodi: 41 60 91 0

Minkä konkreettisen teon voisit itse tehdä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi omassa työ- tai opiskeluympäristössäsi?

**Näe pintaa
syvemmälle.**

┌ Potentialiaali ┐

Kiitos.

www.potentiaalihanke.fi

Potentiaali

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020